

Како се мери запосленост?

Подаци о запослености у Републици Србији потичу из два извора – Истраживања о регистрованој запослености и Анкете о радној снази (АРС). Ова два истраживања се разликују по дефиницији запослености, начину прикупљања података, као и временском оквиру у коме се подаци прикуљају. За разлику од Истраживања о регистрованој запослености, АРС обухвата и неформално запослена лица, па је из тог разлога број запослених добијен на основу Анкете о радној снази већи.

Регистровани запослени су лица која имају уговор са послодавцем (уговор о раду, о делу, о обављању привремених и повремених послова и др.), обављају самосталну делатност или су регистровани пољопривредници, а при том уплаћују доприносе обавезног социјалног осигурања тј. налазе се у евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО).

До 2015. године подаци о регистрованој запослености су се базирали на анкети РАД, а након тога на административним изворима ЦРОСО и Статистичког пословног регистра. Како би подаци у ова два периода постали упоредиви, Републички завод за статистику (РЗС) је урадио ревизију података за период од 2000. до 2014. године. РЗС наводи да прерачунате податке за поменути период не треба посматрати као апсолутне и прецизне, већ као индикативне¹.

¹Извор свих методолошких објашњења и података је РЗС.

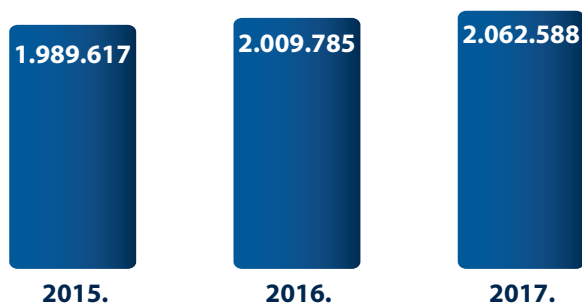
Укупна регистрована запосленост

Број регистрованих запослених у 2017. је износио 2.062.588. Регистрована запосленост је порасла у претходне две године за око 73 хиљаде.

Преко 90% регистрованих запослених је у радном односу, пре свега на основу уговора о раду. Повећање укупне регистроване запослености дугује се управо расту броја запослених у радном односу – њихов број је порастао за око 76 хиљада у односу на 2015. Број оних који раде ван радног односа (на основу уговора о делу, о обављању привремених и повремених послова и др.) је порастао за нешто мање од 5 хиљада.

Регистровани запослени углавном раде код послодавца (84,6%), а у мањој мери обављају самосталну делатност (11,3%) или су регистровани пољопривредници (4,1%). Повећање регистроване запослености се заснива превасходно на расту броја запослених код послодавца (порастао за око 60 хиљада у односу на 2015). Број запослених који самостално обављају делатност је такође порастао (за око 21 хиљада). Насупрот томе, број регистрованих пољопривредника се смањио (за око 8 хиљада).

Број регистрованих запослених

По регионима и општинама

Трећина укупног броја регистрованих запослених ради у Београду, што износи око 690 хиљада људи. Када је реч о осталим регионима, у Војводини је запослено преко 520 хиљада људи, у Шумадији и Западној Србији око 490 хиљада, а најмањи број регистрованих запослених је у Јужној и Источној Србији – 360 хиљада лица.

У претходне две године повећан је број запослених у свим регионима – највише у Београдском региону, за око 21 хиљаду, док је у Војводини и Јужној и Источној Србији повећан за по око 18 хиљада, а у Шумадији и Западној Србији за готово 16 хиљада.

Посматрано по општинама и градовима, раст регистроване запослености није равномерно заступљен. Од укупно 169 градова и општина запосленост је повећана у 116, док је у 53 смањена током претходне две године. Раст регистроване запослености пре свега потиче од повећања запослености у градовима, а уочава се значајно повећање и у неколико војвођанских општина дуж Коридора Х. С друге стране, смањење се превасходно односи на градове Кикинду, Ужице и Зајечар, као и на градске општине Стари град (у Београду) и Медијана (у Нишу). Процентуално посматрано регистрована запосленост је највише порасла у нишкој општини Палилула (око 56%), као и у Врањској Бањи, Црвеном Крсту и Дољевцу, док је највише смањена у Рачи (око 25%), као и у Житишту, Црној Трави и Малом Црнићу.

По делатностима

Више од трећине укупног броја регистрованих запослених ради у секторима прерађивачке индустрије (пре свега у прехранбеној, машинској и металској индустрији) и трговини. Повећање укупне регистроване запослености у претходне две године превасходно се односи на ова два сектора – у прерађивачкој индустрији порасла је за око 37 хиљада, а у трговини за око 18 хиљада. С друге стране, запосленост је значајније смањена у пољопривреди и здравству, као и водопривреди.

Број запослених по секторима у 2017. и њихов однос на 2015.

Сектори пољопривреде, финансијске делатности и осигурања и снабдевање електричном енергијом, гасом и паром се издвајају као сектори у којима се број запослених смањивао током обе године.

Запослени у јавном сектору

У јавном сектору је у 2017. години радило 613 хиљада запослених. Запосленост у јавном сектору се смањила и у 2016. и у 2017, тако да је за око 20 хиљада нижа него у 2015. Наведено смањење се пре свега односи на јавна предузећа (како на републичком, тако и на локалном нивоу). Једини сегмент јавног сектора у коме је број запослених повећан (и то у току 2017. године) јесте администрација на локалном нивоу, где је за око 7% више запослених него у 2015. години².

Број запослених у јавном сектору у 2017. (у хиљадама)

Запослени у јавном сектору су претежно у радном односу (по основу уговора о раду), а учешће лица ангажованих по другим основама (уговор о делу или обављању привремених и повремених послова) је релативно занемарљиво (око 4%). Изузетак је локални ниво, где је учешће запослених ван радног односа више – у локалној администрацији око 13%, а у локалним јавним предузећима око 7%.

Током 2017. године у јавном сектору је смањен укупан број запослених у радном односу (за око 12 хиљада), док је повећано запошљавање ван радног односа (за око 3 хиљаде). Могуће је да забрана запошљавања у јавном сектору делом објашњава оваква кретања броја запослених у радном односу и ван њега.

Посматрано по деловима јавног сектора, уочава се да је код јавних државних предузећа број запослених смањен по оба основа, док је на нивоу локалне администрације порастао по оба основа. Процентуално посматрано, током 2017, број запослених ван радног односа је највише порастао у локалној администрацији (за око 38%), као и у локалним јавним предузећима (за око 26%).

² Готово занемарљиво је порастао и број запослених у образовању и култури за 0,2%.